

Norsk psykiatrisk forening
Norsk barne- og ungdomspsykiatrisk forening
Norsk forening for rus- og avhengighetsmedisin
Norsk samfunnsmedisinsk forening
Norsk forening for allmenntilleggsmedisin
Norsk overlegeforening
Yngre legers forening
Leger i samfunnsmedisinsk arbeid
Rådet for legeetikk
Lokalforeningene

Deres ref.:

Vår ref.: 16/6445

Dato: 06.12.2016

Høring - Invitasjon til å gi innspill - utkast til rundskriv om kompetansebasert modell i psykisk helsevern

Helsedirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide et rundskriv om kompetansebasert modell i psykisk helsevern slik foreslått i Prop. 147 L (2015-16), i samarbeid med relevante fagmiljøer. Direktoratet ber nå om innspill til rundskrivet.

Prop. 147 L foreslår endringer i lov om psykisk helsevern. For å styrke pasientens rett til å ta beslutninger som får konsekvenser for egen helse, er det foreslått at pasienter som har samtykkekompetanse får rett til å nekte behandling i det psykiske helsevernet.

Endringene medfører at det nå er et vilkår at pasienten mangler samtykkekompetanse for bruk av tvang etter psykisk helsevernloven. Vilkåret gjelder både ved tvungen observasjon, etablering og opprettholdelse av tvungent psykisk helsevern og behandling uten eget samtykke. Det gjøres unntak fra vilkåret om at pasienten må være uten samtykkekompetanse i de tilfeller der pasienten er til nærliggende og alvorlig fare for andres liv eller helse. Vedtak om undersøkelse og behandling uten eget samtykke skal vurderes av faglig ansvarlig etter samråd med annet kvalifisert helsepersonell. Avgjørelse om hvorvidt en pasient er samtykkekompetent skal også tas etter samråd med annet kvalifisert helsepersonell. Dersom helsepersonell er uenige skal det søkes råd hos ytterligere helsepersonell før det treffes en endelig avgjørelse/vedtak. Råd fra annet kvalifisert helsepersonell skal journalføres og ved vedtak skal det forfattes en skriftlig begrunnelse. Avgjørelsen skal, om mulig, straks skal legges frem for pasienten og dennes nærmeste pårørende.

Rundskrivet inneholder generell informasjon om bakgrunn og formål med lovendringene, en beskrivelse av de nye bestemmelsene, mulighet for overprøving og klage og en veiledende del om vurdering av samtykkekompetanse ved alvorlig psykisk lidelse og foreslåtte behandlingstiltak ved psykose, bipolar lidelse, psykisk utviklingshemning og demens.

Dersom høringen virker relevant, bes det om at innspill sendes til Legeforeningen innen **5. januar**. Det bes om at innspillene lastes opp direkte på Legeforeningens nettsider.

Høringen finnes på Legeforeningen.no under **Legeforeningens politikk – Høringer**

Med hilsen
Den norske legeforening

Sara Underland Mjelva
Helsepolitisk rådgiver